

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre ——— 8 korona
Félévre ——— 4 —
Negyedévre ——— 2 —
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének titkára

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Az állami költségvetés.

(F. E.) A képviselőház pénzügyi bizottsága most tárgyalja a jövő évi állami költségvetést. A pénzügyi bizottság amint elkészült a költségvetés előzetes tárgyalásával, a képviselőház fog újra részletesen foglalkozni vele, amidőn lesz még alkalmunk arra, hogy e helyen minden egyes tárca költségvetésével külön is foglalkozunk. A jövő évi állami költségvetés az előző éveknél több kiadást tüntet fel, minden egyes miniszteri tárca költségvetésébe nagyobb kiadási tételek vétettek fel, amely azonban korántsem jelenti azt, hogy ezzel újabb fölösleges terhekkel sújtatnának az állam adózó polgárai.

Az állami költségvetés nagyobb kiadási tételei mind olyan természetűek, amelyek hivatva vannak nemcsak az adózó polgárság jólétét emelni, hanem egyszersmind mint beruházások az állami vagyont is növelik. A kiadási többlet elsősorban is onnan származik, hogy az állam tisztviselőinek fizetését a megdrágult viszonyokhoz képest emelni kénytelen. Ezzel annál is inkább tartozik az állam, mivel a tisztviselői osztály az egyedüli, amely fizetésének javítása nélkül a mai viszonyok közt tovább fent nem tarthatja magát. A munkabérek emelkedésével a munkásosztály ellenértékben részesült a megdrágult viszonyokkal szemben, valamint a kereskedő- és iparososztály is megtalálja számítását. Csupán az állam érdekében munkálkodó tisztviselői osztály nem tudja sehonnan fedezni a drágaság által okozott több kiadást.

Ily viszonyok mellett az államnak erkölcsi kötelessége gondoskodását kiterjeszteni a tisztviselői osztály megélhetési viszonyainak javítására, annál is inkább, mivel a tisztviselői osztály fokozottabb munkásságát veszi igénybe az állam.

Az állami kiadások emelkedésének egy másik oka a beruházások fokozása. Ezzel két irányban is teljesít szolgálatot a kormány. A beruházások fokozásával a nemzeti vagyon gyarapodik, amely hosszú időközön keresztül lesz kihatással állami életünk előnyös fejlődésére, emellett pedig a beruházások fokozásával a munkaalkalom is megnövekedik, amely egyenesen a munkásosztály és az iparososztálynak nyújt bővebb kereseti forrást. A nagyobb mérvű beruházások szükségessé váltak az előző kormányok mulasztásai folytán, amelyek az állami jövedelmeknek egy igen csekély részét tőkésítették csupán. Így a vasutak fejlesztése, amely a mai viszonyok között nagy jelentőséggel bír a modern állami berendezkedésben, a múltban alig részesült figyelemben. Évtizedes mulasztások pótlása az a nagyobb mérvű beruházás, amelylyel mai kormányunk kénytelen számolni.

Az állami telepítések, a hegyvidéki kirendeltség, a munkásházak építése mind oly intézkedései az államnak, amelyek nagyobb kiadási tételeket kívánnak meg. E felsorolt intézkedésekkel az állam nemcsak fontos szociális hivatásának tesz eleget, hanem egyúttal igazolja azt is, hogy az állam nem riad vissza áldozatoktól sem, ha ennek szükségét látja.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 34 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utcza 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utcza 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A választási törvénytervezet.

A magyar politikusokat s párthoz való különbség nélkül az egész ország lakosságának az érdeklődését mostanság az általános szavazati jog alapján felépülő választói jog reformjának a kérdése köti le.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, a törvényjavaslat-tervezet megalkotója a saját pártjában, az alkotmánypártban pénteken ismertette a választási reformról szóló javaslatokat. A párt tagjai nagy elismeréssel fogadták a javaslatokat.

A szociálista pártok és a nemzetiségiek nagy ellen-szenvvel fogadják a javaslatban lefektetett többes szavazati rendszert, biztosra vehető azonban, hogy az országgyűlésen nagy többséget képező alkotmány- és függetlenségi párt révén keresztül fognak menni a javaslatok. A héten egyébként érdekes könyv is jelent meg a könyvespiacon, az *Ajtay* József könyve.

Ajtay József e tanulmányában mindenekelőtt azt igyekszik megállapítani, hogy mi lehet és milyennek kell lenni a készülő reform vezérlő gondolatának? E vezérlő gondolat — úgy mond — nem lehet más, mint a magyar állam egységének, nemzeti jellegének megővése és a békés társadalmi fejlődés biztosítása. De hát e kettő megegyeztethető-e egymással és főleg biztosíthatja-e a tervbe veit reform együttesen e két vezérlő gondolatot, vagy ha nem, akkor külön-külön melyiket?

Hogy e fölvetett kérdésekre megfelelhessen, tanulmánya elején rövid visszapillantást vet a választói reform kérdésének történelmi előzményeire. Nagyon helyesen tette, mert az a sajnálatos körülmény, hogy az általános szavazati jogot, mint a választási reform alapját, egy törvénytelen törekvésű kormány dobta az akkor inkább tajtékzó, mint forrongó magyar közvélemény elé, nagy és sajnálatos fogalomzavart és félreértést okozott. Nemcsak a meglepett közvélemény, hanem az újságírók átlaga, sőt még a vezérpolitikusok közül is igen sokan, a boldogtalan emlékezetű darabont-kormány e politikai rögtönzésének hatása alatt elfeledték, hogy az általános szavazati jog alapján fölépített választási reform nálunk nemcsak egy nagy politikai pártnak sarkalatos program-pontja, hanem valóságos kormányzati program is lett azzal a paktummal, amelynek értelmében az obstruáló ellenzék 1904 tavaszán a választói jog kiterjesztése fejében békét kötött az akkori többséggel.

Mi a magyar földműves- és kisiparososztály őszinte jóakarói éppenséggel nem félünk az új választási rendszertől, sőt kívánjuk annak mielőbbi életbeléptetését, mert a mi híveink, a kisemberek mindannyia gyakorolni fogja e törvény alapján a legszebb alkotmányos jogát.

A közoktatási és kereskedelmi tárca költségvetése.

A képviselőház pénzügyi bizottsága e héten tárgyalta a vallás- és közoktatási miniszter 1909. évi költségvetését, *Apponyi* Albert gróf miniszter nagy beszédet mondott az ülésen; a jelen voltak nagy tetszéssel fogadták nyilatkozatait.

A katolikus autonómiáról és kongruáról szóló törvényjavaslatok a választási törvény után fognak a parlament elé kerülni.

A középiskolai tanárok fizetésrendezése általában megelégedést keltett; a státus-rendezés pénzkérdés. A hitoktatókat nem államosítják.

A kereskedelmi, ipari, gazdasági, erdészeti és bányászati szakiskoláknak a vallás- és közoktatásügyi minisztérium hatáskörébe való átvétele ügyében a tárgyalás megindult.

A pénzügyi bizottság e heti ülésén a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetését *Sághy* Gyula ismertette. Kérde a minisztert, hogy a minisztériumi épület kérdése miképpen áll.

Apponyi Albert gróf miniszter szükségesnek tartja kiemelni, hogy a költségvetésben különös természetű kiadások nincsenek. Az 1909. évi költségvetés csak az előbbi években meghozott törvények és határozatok pénzügyi végrehajtása. A minisztérium épületének terveit elkészítette. Sok megtakarítást jelentene a műegyetemi épületnek a minisztérium céljaira való fölhasználása. A kérdés most tárgyalás alatt van és a döntésnél az lesz irányadó, hogy melyik megoldás lesz gazdaságosabb.

A képviselőház pénzügyi bizottsága e héten újból az ország költségvetésével foglalkozott; ezúttal a kereskedelmi tárca költségvetése volt napirenden.

Nagy Emil előadó ismertette a kereskedelemügyi minisztérium költségeloirányzatát. Óhajtaná, hogy a minisztérium ne hat épületben és ne bérházakban, hanem egy hatalmas középponti épületben legyen elhelyezve.

Kossuth Ferenc örömmel jelenti, hogy azok az üzemek, amelyeknek vezetése tárcája keretébe tartoznak, nagy mértékben fejlődnek. Óriási fejlődés van a vasutaknál, épp ilyen fejlődést mutat a posta és a postatakarékpénztár. A posta és a postatakarékpénztár forgalmának jelentékeny emelkedése, még inkább a vasutaknál a személy- és áruforgalom folytonos intenzív növekedése mindenkiben örömet kelt, mert ez kétségkívül az ország rendkívüli közgazdasági fejlődésének bizonyossága. *Nagy* Emil felszólalására megjegyzi, hogy már több ízben volt szó arról, hogy egy nagy minisztériumi épület emeltessék, ahol központosítva lenne minden szolgálat. Ennek eddig pénzügyi akadályai voltak, de jövőben azon lesz, hogy egy oly épületet építsen, melyben a kereskedelmi minisztérium összes osztályai megférnek.

Nagy Ferenc szükségesnek tartaná, ha a kormány az ország közgazdasága érdekében a vasutakért nagyobb anyagi áldozatokat hozna. Utal az utóbbi időben történt vasuti szerencsétlenségekre; a technikai akadályo-

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisíthatatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. Amelyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak útbaigazításért a „HANGYA”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, IX., Boráros-tér 1 (Saját házában.)

kat kell elhárítani, hogy ily bajok elő ne forduljanak.

Kossuth Ferenc miniszter elismeri, hogy sok kívánnivaló van még a vasutak fejlesztésénél. A költségvetésben 103 millió korona van felvéve új vasuti befektetésekre.

Kossuth Ferenc rövid válasza után a bizottság a tárca költségvetését általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalásnál Szebeny Antal fölhívja a miniszter figyelmét arra, hogy a vasuti és hajózási felügyelőségénél a főfelügyelői állások száma csekély.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter jövőre megfontolás tárgyává teszi ezt a kérdést.

Földes Béla az iparfejlesztés szempontjából kéri a minisztert, hogy azoknál az iparágaknál, melyek nincsenek helyhez kötve, a magyar vidékekre legyen különösen tekintettel, nehogy a gazdagodás eszközei csak a nemzetiségek lakta vidékeknek nyujtassanak.

Kossuth Ferenc miniszter előadja, hogy a nemzeti-ségi vidékeken elhelyezett gyáraknak is meg vannak az előnyeik, mert egyes ilyen ipartelepek valóságos kolóniái a magyarságnak.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőház a jövő hét elején, talán kedden tartja első ülését. Összehívásáról még nem történt gondoskodás, de mivel a pénzügyi bizottság e héten befejezi a költségvetés tárgyalását, a Ház határozata értelmében a jövő héten okvetetlenül össze kell hívni a képviselőházat. Alkalmassint már az első ülésen terjeszti be Wekerle Sándor miniszterelnök a Bosznia és Hercegovina bekapcsolásáról szóló törvényjavaslatot. Ha e javaslat tárgyalásánál nagyobb vita lesz, akkor a kormány indemnitást kér. Ellenkező esetben a költségvetést a sürgőségi szakaszok alkalmazásával még novemberben elintézi a képviselőház.

A balkáni események.

Megirtuk már, hogy György görög trónörökös Pétervárott járt a minden oroszok cárijánál; a pánszláv áramlatok főfészke és központja természetesen Pétervárott van mostan is és a hatalmas muszka cár mindent elkövet abban az irányban, hogy Európa közepén a szláv testvériséget összetartsa.

A szomszéd Szerbia hadi készülődései arra indították a monarchia hadvezetőségét, hogy szintén megtegye a

kellő lépéseket. Híre járt a héten annak is, hogy a szerb határra mozgósít néhány hadtestet a mi hadvezetőségünk, ez azonban nem történt meg.

Arról is szó volt a héten, hogy Törökország, Bulgária, Szerbia és Montenegró szövetséget készülnék kötni egymással.

Szerbia követeléseinek meg akarja nyerni a nyugati államokat, főképpen pedig Franciaországot, ami azonban nehézségekbe ütközik, mert az európai nagyhatalmasságok még mindig hatása alatt vannak a Szerbiában pár évvel ezelőtt elkövetett királygyilkosságnak és így nem szívesen bocsátkoznak szövetkezés iránti tárgyalásokba.

Az északamerikai elnökválasztás.

Az északamerikai Egyesült-Államokban egy év óta ádáz harc folyik az elnöki állás betöltése miatt. Most történt meg a választás és a demokrata Byrannal szemben óriási szavazattöbbséggel a köztársaságpárti Taft került ki győzedelmesen. Tizenötmillióval több szavazatot adtak be az idén.

Az amerikai nagy gazdasági válság megszűnését remélik az elnökválasztás ezen fordulatától. Taft tanítványa Rooseveltnek, aki meleg rokonszenvvel viseltetett az Amerikában élő magyar véreink iránt és így remélhető az amerikai magyarok sorsának a jobbra fordulása is.

Hódoló bosnyák küldöttségek a királynál.

Szerajevóból írják, hogy legközelebb két boszniai küldöttség is járul a király elé, hogy a megszállott tartományok bekebelezését megköszönje. Szerajevóban e héten husz különböző vallású polgár indítványára rendkívüli községi ülés lesz, a mely elhatározza majd, hogy a községi képviselőtestület nevében Kulovics effendi polgármester vezetésével küldöttség járuljon a király elé, Szerajevó főváros köszönetét tolmácsolva az annexióért. November második felében a katolikus püspök vezetésével a katolikus horvátok és bosnyákok nagy küldöttsége utazik Bécsbe, hogy ő felségének bemutassa hódolatát. Abban a föliratban, melyet a minap az önálló szerb néppárt küldöttsége a budai várban átadott a királynak, azt kérik a szerbek, hogy az alkotmányra vonatkozó javaslatot mielőbb készítsék el a kormányok és hogy az agrár-viszonyokat mielőbb rendezzék. A szerbek e fölirat szerint remélik, hogy mivel ők vannak többségben Boszniában és Hercegovinában, kulturális és gazdasági fejlődésüket mi sem fogja akadályozni.

AJÁNLJUK nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett

magyar fogatos szőlőpermetezőinket,

melyekkel **nagy munkaerő és anyagmegtakarítás** érhető el. Most megjelent tavaszi, szőlőmivelési árjegyzékünket, **szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról** kívánatra bérmentve megküldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezeti gabonaraktárakról.

Irta: Horváth János dr.

Gabonaraktár-szövetkezeteket nálunk az Országos Központi Hitelszövetkezet alakít és tart fenn. Az első ilyenmű szövetkezetet, vagyis a tiszaujlaki raktári hitelszövetkezetet az 1899. évi december 26-án alakította meg.

De a törekvés, hogy nálunk gabonaraktári szövetkezetek alakuljanak, már a múlt század kilencvenes éveitől kifejezésre jutott. Arra, hogy a magyar szövetkezeti vezérek, különösen pedig Károlyi Sándor gróf, a gabonaraktári szövetkezetek eszméjével már akkor foglalkoztak, főleg két esemény szolgáltatott okot és alkalmat.

Az egyik ok az volt, hogy éppen a múlt század kilencvenes éveiben lépett föl és virágzott a gabonauzsora, az úgynevezett gabonaelővételi ügyletek útján. A visszaélések leginkább az ország alsó részében burjánzottak föl. A másik ok, a mely Károlyi Sándor gróftól e téren is kezdeményezésre sarkalta, a németországi gabonaraktár-szövetkezet terjedése és sikeres működése volt. A kedvező eredmény, a mit ezek fölmutatni bírtak, önként arra indította a vezéreket, hogy mintának a német gabonaraktári szövetkezeteket fogadják el. Ez alapon indult is meg a gabonaraktári szövetkezetek eszméjének ismertetése és azok létesítésének terve.

Bernát István a „Magyar Gazdák Szemléjé”-nek 1897. évi februári számában ismerteti a németországi szövetkezeti gabonaraktárakat és működésük súlypontját következőkben jelezte:

1. A gabona fölhalmozása a gazdákat abba a kedvező helyzetbe juttatja, hogy teljes készletben bevárhatják a kedvező áralakulást, időközben pedig ellátthatják a hadsereget.
2. A közvetítő kereskedelem kiszorul s az eddig fizetett költségeket és jutalékokat a gazdák megtakaríthatják.
3. A szövetkezeti kezelés lehetővé teszi, hogy minden gazda gabonája kétharmad értékének megfelelő előlegben részesüljön; nem kell tehát gabonáját cséplés után azonnal nyomott áron eladnia.
4. A gazdáknak nem lesz szükségük raktárakra, mint-hogy a készlet közvetlenül a szövetkezeti raktárakba szállítható.
5. A gabonaraktárak ellátják a gabona kezelését, minél fogva a gazda megtakarítja a gabonaforgatás költségét.
6. A nagy mennyiségben történő osztályozás folytán

az árú egyenletessé, tehát értékesebbé tétetik, a mit az egyes gazda el nem érhetne.

7. A gabonaraktárakból a legjobb minőségű vetőmag lesz kiszolgáltatható.

8. Az eladást beszüntetvén, a szövetkezet lehetetlenné teszi az árcsökkenést.

Az tagadhatatlan, hogy ez a program — eltekintve némi hiánytól — ma is megfelel a szövetkezeti gabonaraktárak eszményi céljának és igen alkalmas volt arra, hogy ez alapon a mozgalmat megindítsa.

(Folyt. köv.)

A takarmányhiány enyhítése.

Darányi földművelésügyi miniszter, az idén az ország különböző vidékein föllépett takarmányhiány enyhítése érdekében igen üdvös rendelkezéseket tett. Amint ugyanis már megírtuk, a vármegyei gazdasági egyesületek, gazdasági tudósítók, közgazdasági előadók és állattenyésztési felügyelőségek, valamint a nevezettek útján fölkért magánosok által kéthetenként bejelentett eladó szálas takarmányokról *kimutatásokat* bocsájt a gazdaközönség rendelkezésére. Akinek tehát szüksége van takarmányra, ezekből a kimutatásokból megtudhatja, hogy hol veheti. A múlt heti számunkhoz volt csatolva a negyedik ily kimutatás.

Mondani sem kell, hogy a földművesosztály csak hálával és elismeréssel tartozik népszerű földművelésügyi miniszterünknek, hogy ily intézkedéssel is segít a főnforgó bajokon.

A Károlyi-szobor és az osztrákok. Hétfőn délután 12 órakor az osztrák „Landwirtschaftliche Centralstelle” nevében megkoszorúzták az újonnan leleplezett Károlyi Sándor szobrot. A koszorút az erre felkért Magyar Gazdaszövetség képviseletében Bernát István országos képviselő és Cserny Károly választmányi tag tették le. Hozzájuk csatlakozott a Károlyi-szobor gondját viselő Mezőgazdasági Múzeum igazgatója Sárosy-Kapeller Ferenc min. tanácsos. Bernát István néhány kegyeletes szóval méltatta az agráreszmék egyesítő hatását. A koszorú zöld szalagjai a következő felírást viselik: „Die oesterreichische Centralstelle dem Begründer der Agrarbestrebungen in Ungarn — Gemeinsam im Kampfe gegen gemeinsame Feinde. (Az osztrák középpont a magyar agráriusmozgalmak megalapítójának. Közösen a harcban közös ellenség ellen.)

Soproni vajverseny. A sopronmegyei tejszövetkezetek szövetsége vajvásárral egybekötött vajversenyt rendezett, melyen Rupprecht Olivér gazdasági egyesületi elnök, Ujhelyi Imre gazdasági akadémiai tanár, Mesterovics Iván tejjgazdasági felügyelő, a földművelésügyi minisztérium képviseletében, továbbá Czeglédy Gyula a sárvári tejjgazdasági iskola igazgatója, Németh

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít húsféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉ ELEMIGZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. ·· Egetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ·· ·· Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

az előbbi lokomotív vezetője nem vette figyelembe az Állj! jelzést. Emberben nem történt kár, az egyik vonat gépje s a másiknak négy teherkocsija és három üres személyszállító kocsija azonban megrongálódott, három kocsi pedig kisiklott. A kisiklott kocsik mind a két fősínt elzárták s csak délben lehetett újra megkezdeni a rendes közlekedést.

Rablótámadás az országúton. Balcsó Antal városi mérnök és Avarfy Géza földbirtokos a múlt hétfőn este kocsin Aradra vadászatról voltak hazatérőben. Az aradi határban négy román paraszt doronggal megtámadta őket és pénzt követeltek. A kocsiban ülők a támadókra lőttek és egyiket közülök elfogták, míg a többi megfutott. Az elfogott rablót beszállították Aradra, hol bevallotta, hogy rabolni akartak és hogy vásárosoknak nézték a vadászokat. Büntérsait nyomozza a csendőrség.

Erdőégés. A Szatmármegye észak-keleti részét övező Avas-erdőségekben napok óta rettenetes tűz pusztít. A tűz rohamosan terjed az erdő százados tölgyei között. Az égő erdő területe ma már több ezer hold. A szolgabíróság a falvak lakosságát rendelte ki az oltásra. A tűz keletkezésének okát még nem tudták megállapítani. A pusztító elem különösen Nagybánya városának okozott számottevő kárt.

Pőr a helypénzért. Abaujszántó községben Maillot báró gyakorolta a vásártartás jogát és a helypénz szedését bérbeadta. A báró a múlt év folyamán a vásártartás jogát 40,000 koronáért eladta, mire Abaujszántó község, mint a vásárterület birtokosa, folyamodott a vásártartás jogáért a belügyminiszterhez. A belügyminiszter most tudatta a községgel, hogy a vásártartás joga a községé. A község most hatvan évre visszamenőleg jogtalan helypénzszedés miatt pört indít Maillot báró ellen.

Izgató oláh lelkész. Az aradmegyei Berzán múlt évi június havában a József nádorcsatorna határait akarták megállapítani. A falu lakossága Popovics János görög-keleti lelkész vezetésével megjelent a malomcsatornánál, s a szolgabíró utasításának ellenszegült. Az ellenszegülésre a lelkész buzdította híveit, a következő beszédet intézte hozzájuk: „Tagadjatok meg minden fölvilágosítást, hisz láthatjátok testvéreim, hogy a szolgabíró nem azért van itt, hogy tárgyaljon, hanem hogy csendőröket hozzon ránk. Ne is válaszoljatok kérdésére, mert ezzel eladjátok magatokat“. Az aradi királyi ügyészség izgatásért és hatóság ellen való kihágásért emelt vádat Popovics lelkész ellen, a királyi törvényszék azonban az izgatás alól fölmentette a vádlottat s csupán a hatóság ellen való kihágásban mondotta ki vétkesnek a vádlottat, akit száz korona pénzbüntetésre ítéltek. A nagyváradi tábla helybenhagyta az ítéletet. A Kuria a főügyészség semmiségi panaszát most tárgyalta s mindkét alsóbíróság ítéletének megsemmisítésével a Btk. 172. szakasza 1. pontja alapján Popovics lelkészt bűnösnek mondotta az izgatás vétségében, s tizennégy napi államfogházra és ötven korona pénzbüntetésre ítélte.

Egy iparos ajándéka a királynak. A biharmegyei elmeógyógyintézet egyik betege, Puskás Sándor fiatal asztalosmester, miután betegsége javult, szorgalmasan dolgozott egy, a királynak készítendő ajándékon. Munkáját azonban mindenki előtt titkolta, míg a napokban, amikor teljesen készen volt, egyenesen az izgatató főorvos elé vitte. A készítmény egy ékszerartó, Háromfiókos faragott mű. A szekrény maga körülbelül 35 centiméter magas s ugyanilyen széles. A háta 75 centiméter magas paizsban nyer befejezést. A paizson a király látható lóháton. A lovas alak körül babér- és

tölgykoszorú van s alatta a következő felírás olvasható: I. Ferenc József Ausztria császára és Magyarország apostoli királya. A fiókokat egy nyíl zárja és nyitja. A nyíl három levélben végződik, melybe három évszám van bevésve és pedig 1830, 1867, 1908. Mindezt egy tollkással faragta ki Puskás s a művet a királynak akarja ajándékozni. A főorvos át is adta a művet az alispánnak, aki a kabinetiroda útján a királyhoz jutatta.

A szoknyás katona. A mult hét vasárnap este a dunaparti teherpályaudvar mellett posztoló rendőrnek föltűnt két nő viselkedése, a kik karjukon csomagot vittek. Igazolásra szólította őket, mire zavaros feleleteket adtak. A rendőr megnézte a csomagokat s az egyikben egy katonazubbonyt és sapkát, a másik csomagban egy oldalfegyvert és katonanadrágot talált. Bekísérte már most a mind a kettőt a közeli őrszobára, a hol kiderült, hogy az egyik nem nő, hanem férfi. Soós János a neve, a 86-ik gyalogezred közkapitánya, a vele volt asszony pedig a felesége, Vörös Erzsébet, a ki az urát éppen akkor szöktette meg a kaszárnyából. Soós János iharosi legény és már a katonáskodás előtt feleségül vette Vörös Erzsébet. Boldogan éltek, de jött október elseje s be kellett rukkolni. A hitestársak sirva búcsúztak. A rekruta bevonult a budapesti Nádasdy-kaszárnyába, a menyecske pedig, hogy legalább ne legyen olyan messzi, szintén feljött Budapestre és beszegődött cselédnek. De nem tudott abba belenyugodni, hogy három esztendeig külön éljen az urától, a miért is kieszelte, hogy meg fogja szöktetni. A terve sikerült is. Este beosont az urához a kaszárnyába, felöltöztette menyecskének, azután vitte magával. A kapuőr minden főnnakadás nélkül kibocsátotta őket, nem is sejtve, hogy az egyik parasztmenyecske — baka. Soós Jánost, miután az őrszobában leleplezték, elvitte a katonasereg. Az asszonyt szabadon bocsájtották.

Sírig tartó szerelem. Gyömörey Félix, a jász-nagy-kun-szolnokmegyei függetlenségi és 48-as párt elnöke, megyei törvényhatósági bizottsági tag, október 27-én moritummal megmérgezte magát és november 1-én négy napi szenvedés után meghalt. Gyömöreynek a vármegye társadalmi és politikai életében igen előkelő szerepe volt. A hatvan éves ember felesége halálán való bánatában mérgezte meg magát. Halála megszerzte általános részvétet keltett. Egyetlen fia, Gyömörey Oszkár dr. orvos gyászolja.

Rendőrök egymás közt. Bvarka Vaszilije lippai rendőrőrmester valami csekélység miatt összeszidta Dancsu István rendőrkaplárt, aki ártatlansága tudatában visszafeleselt. Az őrmester dühbe jött és egy vastag bottal úgy összeverte az öreg rendőrt, hogy haldokolva vitték lakására, ahol csakhamar meghalt. Az orvosok az áldozaton erős agyrázkódást konstataáltak. A brutális rendőrőrmester ellen megindították a vizsgálatot. Dancsu özvegyet és hét gyermeket hagyott hátra.

Felvétel a hazai vincellériskolában. A földművelésügyi miniszter most téteti közzé a ménesi, a tarcali és a tapolcai vincelléreket képző iskola pályázati felvételi feltételeit. A ménesi vincellériskolába felveszik azokat, akik írni és olvasni tudnak, egészségesek, a katonasoron lehetőleg túl vannak. A felvett tanulók az egész tanévre háromszáz koronát vagy ennek felét fizetik le. Az ingyenes helyre legkésőbb december 1-én folyamodni kell. A tarcali vincellériskola növendékeit egy év alatt képezik ki jó szőlőmunkásnak és előmunkásnak. Ellátásért háromezredharminchat koronát fizetnek a felvett növendékek, de ezért november 20-ig kell folyamodni a földművelési miniszterhez; a kérvényeket az iskolaigazgatóságnak kell benyújtani.

GAZDASÁGI DOLGOK

Egyről-másról.

(Az időjárás és a mezőgazdaság. — Szüreti eredmények. — Borárak alakulása.)

A mult hét közepén bekövetkezett fagyos időjárás komoly aggodalmakat keltett a gazdák körében. Nemcsak a még kint levő termények, a burgonya és cukorrépa sorsa miatt, amelyekben a korai fagy pótolhatatlan veszteséget okozhat, hanem azért is, mivel a még alig elvetett őszi kalászosok a tartósabb korai fagyos időjárást a legnagyobb mértékben megsínylethették volna. Szerencsére csakhamar irányt változtatott az időjárás, enyhébbre fordult, sőt egy kevés csapadék is jutott a kiszáradt talajra. Félő azonban, hogy ez az enyhébbre fordult időjárás nem lesz tartós és ezt a félelmünket a „Meteor“ jóslata is megerősíteni iparkodik. — A kontinens nyugati és északnyugati részén a mult hét fagyos időjárása még erősebb mértékben nyilvánult meg, ahol ez a hideg időjárás még inkább aggasztó, amennyiben az őszi gazdasági munkálatokkal ott meglehetősen elmaradtak.

*

Mire e sorok napvilágot látnak, a szüret jóformán országsherte be lesz fejezve. A tartós száraz időjárás lehetővé tette az idén, hogy Tokajhegylán és Erdélyben is a szüret korábban fejeződjék be, mint más években. A minőség mindenütt, ahol csak valami rendkívüli körülmény akadályul nem szolgált, igen kiválónak mondható, úgy hogy az idej esztendő ebből a tekintetből az évtized egyik legjobb esztendejének tekinthetjük. Mennyiség tekintetében a szürethez fűzött túlzott remények nem mindenütt váltak be; nagy általánosságban ugyan elmondhatjuk, hogy az idej esztendő gazdag bortermést hozott, sőt néhol éppen a kisgazdáknak egészen rendkívüli termésük volt, de azért egyes vidékeken, mint Arad megyében, Zemplénben, Fejériben az idej szüret alig volt nagyobb a tavalyinál. A szüreti kilátások túlvérmes elhíresztelése a szőlőbirtokosságra számos vidéken gyászos eredménnyel járt. A borkereskedők, illetve azok ügynökei, kik évek óta a szőlő legnagyobb részét lábón vagy közvetlenül prés alól vették meg, az idén tartózkodó magaviseletet tanúsítottak, ami mindazokra a gazdákra, akik megfelelő edénykészlettel vagy pinczehelyiséggel nem bírtak, végzetes volt. A hordó ára soha nem hallott magasságra szökött fel, úgy hogy megszorult termelők régi hordókért hektoliterenként 12—16, új hordókért 20, 24, sőt 26 K-t is fizettek. Mindenesetre drága tanulság minden birtokosnak, ha a rendes hordóárak ismét bekövetkeznek, hogy hordókészletüket annyira kiegészítsék, miszerint még legnagyobb termés elhelyezésére is kellő számú edényük legyen.

*

Ami a borárakat illeti, ezek ilyen körülmények közt normálisan nem voltak képesek kifejlődni. Minden vidéken akadtak egyesek, akik szorult helyzetekben 10—8, sőt 6 fillérért is adták literét a kifogástalan minőségű mustnak, csak hogy a tőkén ne vesszen a szőlőjük. A kereskedők ügynökei pedig elég gyakran kellő számú edény birtokában is nyugodtan várták meg, míg a gazdák kétségbeejtő helyzetekben minden áron odaadják termésüket. Megfelelő hordókészlettel

és férőhelylyel bíró szőlőbirtokosok azonban a borárak romlását igyekeztek feltartóztatni és inkább bepincézésre szánták rá magukat, sem hogy drága és kiváló minőségű termésüket elvesztesseék. Ennek meg is volt a hatása és számtalan kötés jött létre 22, 25, sőt 30 koronás áron. Annyi azonban kétségtelen, hogy évtizedek óta Magyarországon a gazdák pinczéiben annyi bor nem várt vevőre, mint jelenleg. De miután a kereskedők aránylag még nem sokat vásároltak, tavalyi készleteik pedig egyáltalán nincsenek és végre a minőség a legélesebb kritikát is megbirja, nagyon valószínű, hogy első vagy második fejtés után a borárak alakulása a rendes mederbe fog zökkenni. Az őszi tapasztalatok azonban számos vidéken megérlelték a szövetkezetek, borközpontok és különösen a hordókölcsönző intézmények eszméjét, úgy hogy sok helyen rövid időn belül a szőlősgazdaközönség ezirányban szervezkedni fog, nehogy más esztendőben is ily kellemetlen tapasztalatokra legyen kénytelen ébredni. K—k.

KÉRDÉSEK és FELELETEK.

Olvasóinktól hozzánk beérkező közérdekű kérdésekre — a kérdés közlésével — itt adjuk meg a feleletet. Bármily irányú kérdésre vonatkozólag szerkesztőségünk mindenkor készséggel adja meg a szakszerű választ.

Közérdekű gazdasági kérdésekben a gazdasági rovat megfelelő helyén, másirányú dolgokban pedig a szerkesztői üzenetek rovatában válaszolunk.

Rovatvezető.

Takarmányfélék őszi legeltetése. *Kérdés.* Árt-e az őszi legeltetés a bíborhere-, őszi árpásborsó és a lucernavetéseknek? Csökkenti-e a legeltetés az egerek elszaporodását és kártételét?

Felelet. A korai tavaszi zöldtakarmánytermesztés céljaira, őszszel vetett növények őszi legeltetése, feltétlenül károsan befolyásolja azoknak tavaszi fejlődését és terméshozamát. Az őszi rozs és őszi árpa, mint ilyen, jobban állja az őszi legeltetést, de a keverékbe vetett borsó könnyen kipusztul, vagy legalább is erősen megritkul, úgy hogy tavasszal nem sok lesz belőle. Igaz, hogy az időjárás is sokat határoz e tekintetben s az őszi legeltetés időtartama és mérve. Óvatos és a tél beállta előtt idejekorán beszüntetett legeltetéssel; továbbá, ha idejekorán védő hótakarót kap a vetés, tavasszal eléggé jó fejlődésnek indulhat ismét, de azért mindenesetre úgy mennyiségileg, mint minőségileg szenvedni fog.

A lóherének és lucernának óvatos őszi legeltetése kevesebbet fog ártani, mintha tulságosan levelesen kerül a hótakaró alá. Szem előtt tartandó (különösen a lucernánál), hogy csak száraz időben legeltessünk, a legeltetést őszszel idejekorán beszüntessük, s lassú, egyenletes hajtással csakis szarvasmarhával legeltessünk. Ilyen óvatos legeltetés ártani nem fog, az egérkárta pedig feltétlenül csökkentőleg fog hatni.

Új szeszadótörvény és a kisüstön való pálinkafőzés. *Kérdés.* Mikor lépett életbe az új szeszadótörvény s szabad-e eme új törvény alapján magánosoknak is a kisüstön való pálinkafőzés?

Felelet. A szeszadóra vonatkozó 1908. évi XXVIII. t.-c. f. évi szeptember hó 1-jén lépett életbe.

A „kisüstön“ való pálinkafőzés ezen törvénnyel nem lett beszüntetve, hanem idővel való beszüntetése előkészítve, amennyiben a jövőre ily kisüstösök terme-

lészüket csakis községi főzdekben fogják kifőzhetni: a kisüstösök tehát ezidőszerint is kifőzhetik termelésüket, természetesen azon szigorított szabályok és magasabb adótétel mellett, melyet az új szeszadótörvény megállapított és azért ajánljuk minden érdekelt kisüstös tulajdonosnak, hogy a szükséges tudnivalók, illetve az új törvény rendelkezései iránt — nehogy eljárásért, illetve pálinkafőzésért megbüntettessék — a községi jegyzőnél szerezzen magának megelőzőleg beható felvilágosítást.

Tengeri- és cirokszárnak egészben való zombolyázása. *Kérdés.* A tengeriszárát, valamint a cirokszárát közvetlenül a letörés, illetve a ciroklevágás után lehet-e egészben zombolyázni és miként?

Fellet. Az egészben hagyott tengeri s cirokszár zombolyázása avval a veszélylyel jár, hogy a takarmány helyenként meg fog penészesedni, mert az ülepedés nem oly egyenletes, hogy nagyobb hézagok ne maradjanak a kazalban. Ezt a veszélyt némileg mérsékelheti avval, hogy a sorokat úgy rakja egymás fölé, hogy az alatta lévő kéve tövéjét a fölötté levő kéve leveles vége fődje. Lerakás után természetesen föl kell a kévéket oldani. Locsolásra 15—20 liter vizet számítunk 200 kg. szárra, a só pedig ne legyen annyi, hogy a marha túlsok sót legyen kénytelen a szárral fölvenni. Hozzávetőleg 4—5 q. szárra 1 kg. só számítható. Miután mi nem hiszszük, hogy az egészben hagyott tengeriszár zombolyázása haszonnal járna, de tapasztalásunk nincs benne, felhívjuk azokat, akik talán már próbát tettek vele, hogy észleleteiket itt közölni szíveskedjenek.

VEGYESEK.

A gyümölcsfák trágyázása. Az életműködés ideje alatt híg, a vegetáció szünetelése alatt pedig szilárd trágyát alkalmazunk. Erős növény előidézése céljából április és május hónapokban káli- és nitrogéntartalmú trágyát, a gyümölcs hozam erősítésére pedig foszfor-savat alkalmazunk. A káli-t, a nitrogént többnyire hígított alakban adjuk s e célból a fa koronájának megfelelő körben karóval lyukakat csinálunk s ezeket ismételve megtöltjük. Használhatunk vízben felolvasztott chilisalétromot, kainitot és szuperfoszfátot is, de mindig arra ügyeljünk, hogy az oldatok nagyon hígak legyenek, mert a gyümölcsfa nagyon érzékeny. Inkább alkalmazzuk a beöntést többször. A legjobb trágya az állati trágya és a komposzt. Mindkettőt télen alkalmazzuk akkor, ha a föld már kissé fagyos. A fa alját jó érett istállótrágyával és komposzttal betérítjük és télen át ott hagyjuk. Télen át a táplálóanyagok kiválasztódnak és elegendő mennyiségben behatolnak a földbe. Célszerű a földet a fák alatt a fagy beállta előtt jól felásni.

Németország köz- és mezőgazdasága. Irta: Érkeserői Balogh Sándor, a debreceni m. kir. gazdasági akadémia tanára. Szerző fenti munkájában a földművelésügyi miniszter úr megbízásából azon tapasztalatait dolgozta fel, melyeket a múlt évben Németországban tett tanulmányútja alkalmával mintegy 20 mintagazdaságban, a düsseldorfi és mannheimi kiállításokon, több gazdasági szakoktatási, mezőgazdasági kamarai és szövetkezeti intézmény tanulmányozása köz-

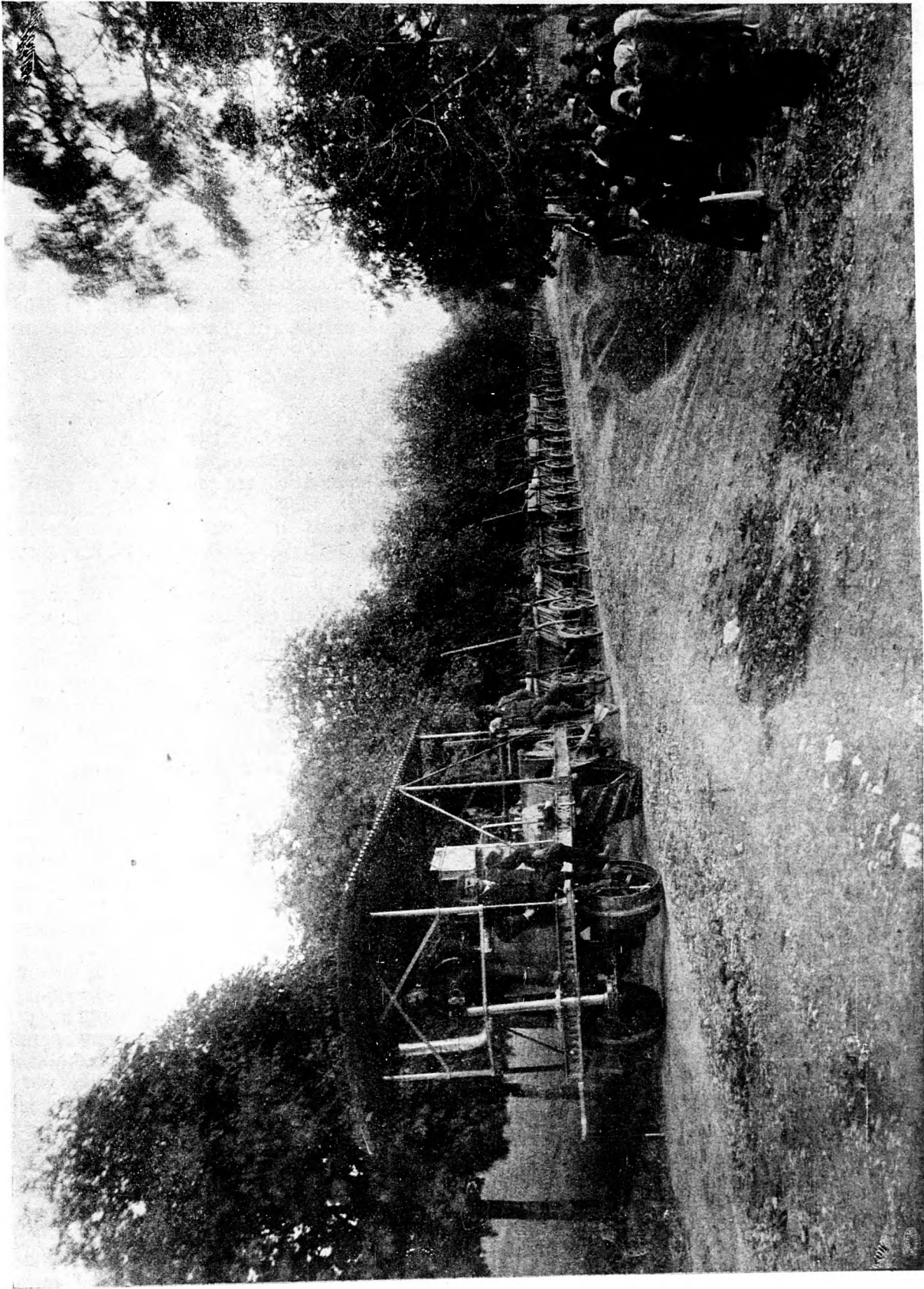
ben szerzett. Az összegyűjtött anyagot szakmák szerint csoportosítva oly módon dolgozta fel, hogy az egyes szakmák tárgyalásánál párhuzamba állította a hazai viszonyokat a németországi viszonyokkal és kiemelte ama tapasztalatokat, melyek hazai viszonyaink közé is átláthatók. A munkát ennél fogva haszonnal olvashatják mindazok, akik a külföldi viszonyok és az ott elért gazdasági haladás iránt érdeklődnek. A 151 oldalra terjedő munkát szerző a földművelésügyi miniszter úr anyagi támogatása mellett 2 korona árban hozta forgalomba. Megrendelhető szerzőnél: Debrecen, gazdasági akadémia vagy bármely könyvkereskedőnél.

A savanyú káposzta. Ha ezt idejében jól eltettük és a 3—6 heti erjedés már elmúlt (mely idő alatt csak a vízen képződött úgynevezett bőr távolítandó el időről-időre), a hordóban gondos ápolásban részesítsük, ha azt akarjuk, hogy az utoljára maradt káposzta is éppen olyan jó legyen, mint az eleje. Mellesleg megjegyezzük,

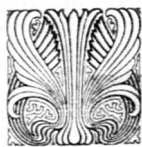

A Köszei-féle motoros talajművelő gép munkája 2-5 méter magas tengeritáblában.

hogy a gyenge sózás és sajtolás az erjedést gyorsítja, erős sózás és sajtolás pedig lassítja. Ha a hordóban levő káposztát az erjedés után nem tartjuk eléggé tisztán, könnyen feloszlásnak vagy rothadásnak indul. Ha az erjedés már elmúlt, a levét kimerjük, a hordót, követ és fedelet forró vízzel lemossuk, a felül fekvő káposztaleveleket eltávolítjuk és megfelelő nagyságú vászondarabbal helyettesítjük. Azután ismét felteszszük a fedelet és a követ a káposztára és annyi tiszta, nagyon kevésé sózott vizet öntünk reá, hogy ez a fedelet ellepje. A tisztogatásnak ezt a módját legalább kéthetenként ismételjük. Magától értetődik, hogy valahányszor káposztát veszünk ki a hordóból, változtatjuk a vászonerítőt és friss vizet is öntünk. Különösen ügyeljünk arra, hogy a fedő felett mindig elegendő víz legyen. Ha a felső rétegen penész képződne, ezt el kell távolítani és egy pohár tiszta pálinkát a hordóba önteni. Azután beföldjük a káposztát pálinkába áztatott vászonnal, melyet azonban minden 8 nap mulva leve-szünk, kimosunk, megszáritunk és ismét pálinkába mártva a káposztára terítünk.

A Kőszegi-féle mőtoros talajmővelő mint vontatógép, 329·6 mm. terhet (tizenkét megrakott szekeret) vontatva.

MULATTATÓ

A sár.

(Az Alföldről.)

Ha Petőfi verssel tisztelte meg az alföldi sarat, én meg prózában emlékezem meg róla. És ne gondolja az olvasó, hogy mi arról a csunya, piszkos sárról beszélünk, melyet a kövezett utca piszkos porából habarít össze a zápor, — nem, mi nem az ilyen sárról elmélkedünk.

„Minő az út! de vajjon út ez?
Vagy fekete kovász talán?
Mely, ha kiszül, léssen belőle
Kenyér az ördög asztalán.
Hej! Alföld, Alföld, nem reméltem,
Hogy így fizess szerelmemért!
Vagy tán a zápor és ez a sár
Éppen szerelmemért a bér?
Csakugyan az lesz... a záporban
Bucsíkönyveid ömlenek,
S karod a sár, a mely helyettem
A kereket öleli meg!

Bizony különös egy kovász is az a sár!

Mikor úgy ős évadján nekikomorul a természet, el-elpityeredik az ég, beállanak a novemberi esők és esik, éjnap egyaránt: elébb a port veri el az utakon az ég harmatja, hogy utat nyithasson magának a szomjas földbe, mely csakugyan — nem csuda, ha régóta szomjuhozik — telhetetlen a szomjúságba és nyeli az esőt, míg tele nem szíjja magát. És kész az alap, kész az út a sárra, az alföldi fekete kovászra.

Találóbban mondva, a természet csak a kovászt készíti el, hogy abból megcsinálja az ember a tésztát: a sarat. Mert az út sarát, az alföldi utaknak azt a rettenetes sarát az ember gyúrja meg, — állattal, szekérral.

Mert esőben is mindig dolga van az alföldi gazdának, dolga a városban, dolga a tanyán. Nem tartóztatja a zápor sem. Befogja a lovát, ökrét — ha dolga van — ha csákány hullana is az égből.

És az a száz meg száz kocsi, terhes szekér, késen vitt jószág napról-napra vágja, gyúrja, habarja a víztől elázott szurok-földet, le olyan mélyre, a meddig a ló, ökör lába és szekér tengelye ér.

És addig még „lehető” az út, míg csak habarcs a sara. Ilyenkor ez még nem nehéz a jószágnak. De mikor eláll az ég esője és lassanként „öregedni” tér e sár, mikor olyanná válik, mint a sűrű szurok, mikor ráragad a sár a kerékre, a ló lábára és sárra sár tapad rajtuk, mikor a kerék küllője tele dugul sárral, a jószág pedig — mintha öreg tésztát dagasztana — neki nyújtott testtel húzogatja ki lábait belőle: ez az igazi rossz és nehéz út az Alföldön, a melynél rosszabb a mesében sem lehet. Aki ilyen utat nem látott, fogalma se lehet arról, hogy milyen az alföldi ember rossz útja.

Hja! a nagy természet, a Mindenható sem ad ingyen semmit. A felföldi embernek adott jó utat, de gyöngé földet, az alföldinek pedig jó földet, de rossz utat. Mikor a Felföldön, meg a homoki földön esik: akkor javul neki az út, itt pedig minálunk csak addig jó az út, míg nem esik.

A homoki földön lakcipőbe is elmehetünk a szom-

szédba, itt pedig nálunk sokszor a csizmaszár sem ment meg bennünket a sárbeli elmerüléstől.

Hát még a régi jó világban? Mikor a „palló”-intézmény is még gyermekkorát élte, mikor nem kígyózta át még a főutcát sem a palló, mikor téglából még építeni is csuda volt, mikor egy-egy kis darab természet követ látni is ritkaságszámba ment, — milyen küzdelmet folytattunk mi még akkor a sárral; mikor még híre se volt nálunk a vasútnak és „gyorskocsik” közvetítették a személy- és postaszállítást a nagy magyar Alföldön, mennyi szegény fuvaros és fuvarosok mennyi szegény párája veszett bele a sárba, veszett el a sártól.

Akkoriban még — úgy sáros időben — ha reggel neki indult a város végén lakó atyafi a város közepéne, ügyes-bajos dolgát végezni, sohse tudhatta, hogy mikorra ér haza délebedre, mert nem tudhatta, hogy a sártengerben milyen cikk cakkos, görbe irányban kell kerülnie az utcák veszedelmes helyeit. A mibe bizony ha belevetődött az ember, füle hegyéig csúfította a friss habarcs vagy az öreg sár...

De mi gyerekek, a kik az iskolát jártuk, meg legények, akik fonókába meg babájukhoz jártak: kifogtunk még a — sáron is. Még pedig úgy, hogy egy féltest magasságával feljebb tettük magunkat a levegőbe a sár, a föld színe felett. Falábon jártuk az utcákat, a merre dolgoztunk. És ma már ezt a törzsökös magyar „gyalogoszer”-t is a feledés fátyola borítja. Olyani ódonág lett, mint több más ősi sajátságunk. Ma már csak mosolyogja a neki járdásodott magyar.

Pedig milyen okos találmány volt az a faláb is nemcsak a sár ellen, de régi magyar testedző, izomfejlesztő szerszám is volt. Ide nem rajzolhatva, bajos leírni. Elég az hozzá, az a mi falábunk térdig érő hosszú, éles szegbe végződő rúd volt, közepére rászegezett fatalpokkal, melyekhez lábunk fejét és lábszárunkat jóféle spárgával szorítottuk le. S míg jól bele nem jöttünk, addig bot segítségével faláboztunk, később elvetettük a nagy botot és kergetőztünk is falábunkon.

Az igaz, megesett velem is, hogy már a jól neki-öregedett sár úgy beleragadt falábomba, hogy bele-vágódtam egész hanyadt testtel a roppant barátságos sárba. De még ez se volt olyan szégyen, mint mikor a gyalogos embernek a csizmáját kapta le a sár.

De hát a szegény jószág lábára még falábat sem köthetünk.

Irgalmatlan időszaka máig is az alföldi igavonó állatnak a sáros idő. Valóságos állatkínzó a természetnek ez a szaka, mely ellen nincs orvosság, csak a fagyban, meg a tavaszi napban.

Mikor három jó lovat is félve fogunk be üres kocsiba, hogy ki birnak-e a tanyára vinni bennünket, mikor csak úgy löcsfűre, csak szalmával megrakott szekér elébe is hat meg nyolc ökröt kell fogni, hogy behozhassa a béres a városba a fűteni valót, mikor a szomszéd faluba úgy indul el az ember reggel, hogy jó, ha még aznap oda caplálhat, mikor ahány ötven lépést haladunk előre, annyiszor kell leszállni a kocsisnak, hogy a kerékről letisztítsa a sarat; mikor lóhátra ülni is fél az ember, nehogy lovastól ott vesszen

a sárba, mikor néha két dűlőföldre nyuló vadvízben kell az utat el nem téveszteni, vagy az elült gát koronáján kell hajtani félős vagy rossz lovat, mikor ott dől bele a kocsink előtt a szegény jószág a vízbe, sárba és oda szorulunk a kocsiba, segítség, étel és ital nélkül, csak annak lehet fogalma mindezekről, aki látta ez alföldi sarat.

De még rossz útnál is van rosszabb.

Mikor fagy után hirtelen neki enged, mikor hirtelen kergeti ki magából a nap melegétől gőzölgő anyaföld a megunt fagyot — ha ilyenkor kap útba bennünket az idő — akár az ecsedi lábba kerültünk volna bele.

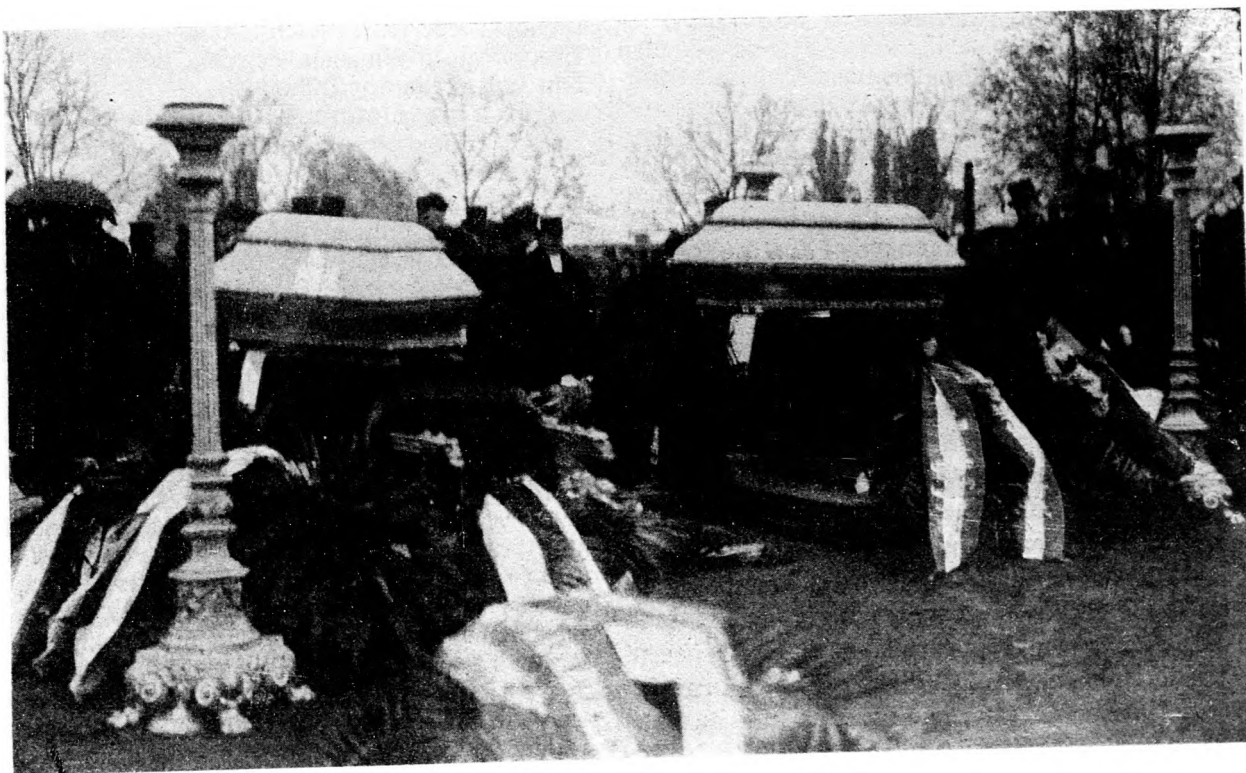
Mikor olyan az anyaföld felső haja, mint a pöfeteg. Nem is sár az, olyan, mint a híg aszfalt. Csupa ikra. És beleveszi magába, úgy megköti a kereket, mintha egygyé lett volna vele. A kerék olyan hasábokat is szakajt ki belőle, hogy küllő, oldal sárhányó köze

jár már ki a tanyára, semhogy lovát fogja be. Nemcsak a fuvarosok, de a fuvaros lovak ideje is lejárt már. „Kirántotta őket a sárból“ a sok vasút.

Egyet azonban meghagy nekünk a jó Isten, azt a jó földet, melyben az a mi jó búzánk terem és a jó búzáért továbbra is elszenvedjük szívesen, ha még oly nagy is a — sár.

A Petőfi-család temetése.

A magyar szabadság lánglelkű dalosának a porai a segesvári csatamezőn elvegyültek a magyar föld porával... Sirját nem leljük fel, dalain lelkesülünk időtlen-időig... S bár ott esett el, ahol megálmodta: a harc mezején, csak a por hüvelye maradt ott, mert emléke örökké él a magyar szivekben. Családjának hamvait

Petőfi családjának temetése október 24-én a kerepesi temetőben. A két koporsó, amelyben Petőfi szülei, felesége, fia és öccse hamvai nyugsznak.

mind tele tömődik. Nincs erő, amely ilyenkor kirántsa a sárból a kocsit. És ilyenkor Istenáldás az utazóra az eső, mely híg sarat csinál, vagy az éjjeli fagy, mely elveszi a föld pöfeteg természetét.

De ha mi várhatunk is esőre, fagyra, nem várhattak a régi jó világ delizsánszai, melyek Pestről szállították az utazókat, az alföldi rónán keresztül Kolozsvár és Oláhország felé, kövezetlen, uttalan-utakon.

Még most is élénken emlékeznek vissza az öregek, mikor az elakadt gyorskocsi (!) elébe 24 ökröt kellett fogni a vállalkozónak és ilyen ökörerővel tett meg utazóival naponta egy-egy kis mériöldet, ha ugyan a gyorskocsi kibírta a 24 ökörerőt, a 24 ökör meg a sár erejét. De hát a sár is sokat veszített már ősiségéből. Utóvégre még őt is kiszorítjuk a nevezetességek és félelmetességek sorából.

Hiszen ma már a legkisebb falunak is megvan a maga pallója, azután egymásután építjük a kőutakat, a kőtrotoárokat, de sőt vannak már kövezet országutaink is. A szegény ember is inkább az „omnibuszon“

im sok évtized után összegyűjtötte a nemzeti kegyelet. A Petőfi-Társaság, a magyar nép és a magyar főváros együttes kegyelele Petőfi Sándor költészetének újabb apotheozisát varázsolta elő, midőn a nagy költő kedveseinek hamvadó porait egy sírba temette. Együtt nyugsznak immár a kerepesi temetőben a „jó öreg korcsmáros“, a fia, a költő „István öcsém“-je és a legszeretettebb anya, akiről egész úton hazafelé „azon gondolkozott“ a fiu. Egy sírba került Julia költőjének a fia s a hitvese, akiről határtalan szerelem érzésével dalolta:

„Szeretlek én oly igazán,
Mint engem az édesanyám...“

Szendrey Julia és Petőfi Zoltán egy sírban nyugsznak, örök pihenőjük fölött az ifjuság virágözöne.

A Petőfi Sándor szerettjeinek a temetése október 24-én ment végbe a kerepesi temetőben.

APRÓSÁGOK.

Dohányzó fejedelmek. Az ember a német császárt szivarozva, vagy cigarettázva képzele s csak kevesen tudják, hogy a rövid pipát is alaposan igénybe veszi. Utóbbi időben azonban orvosi kifogásokat emeltek ellene s így ismét visszatért a cigarettához. A császár csak félig szív el minden cigarettát s ez okból a szopókát, cigarettákat mindig nagyon nagyokra gyártják. Ha egyszer egy dohányfajtát megszeret, akkor nagyon sokáig hű marad hozzá. Királyunk valamikor nagy dohányos volt s tudvalevőleg kizárólag a virginia volt kedvence, melyet természetesen a legnagyobb gonddal készített számára a hamburgi dohánygyár s melyből tekintélyes mennyiséget fogyasztott el naponta. Most már megelégszik napjában egy vagy két igen könnyű szivarral. A belga király nagyon erős dohányos s szivarjai teljesen fekete mexikói dohányból készülnek. A szultán rendkívül szereti a finom cigarettákat s a legjobb és legdrágább gyártmányokat bizonyára ő fogyasztja. Azok a diplomaták, kiket a szelamlík után feketekávéval és cigarettával megvendégel, sokat tudhatnának mesélni ezekről a cigarettákról, melyeknél jobbat aligha szívtak. Erős cigarettás a cár is, de egyféle dohányhoz nem sokáig marad hű. A spanyol király a cigarettában nem igen válogatós s saját kijelentése szerint a finomabb fajok ízében alig talál különbséget. Utcai sétái alkalmával akárhányszor betér egy-egy madridi üzletbe vásárolni. A király úgynevezett láncdohányos, alig hogy egy cigarettája elfogyott, ennek parázsánál nyomban másikra gyújt s ilyenképen naponta 40—50 darabot fogyaszt.

A német császárné karkötője. Augusztá német császárné milliokat érő ékszerei között van egy karkötő, amelyet évekkal ezelőtt Vilmos császár ajándékozott hitvesének születésnapjára. A karkötő a császárné hét gyermekének egymásmellé illesztett miniatúr arcképeiből áll, közepütt baby kalapban a kis Viktória Lujza hercegnő van, körülvéve két idősebb bátyjától, akik hadnagyi egyenruhát viselnek a képeken. A nyolcadik miniatúr kép II. Vilmos császáré. A parányi képek elefántcsontra vannak festve és briliánsokba foglalva. Összesen kétszázötvenhárom briliáns van a karkötőn.

Gyümölcseink eredete. A piacunkra kerülő és hazánkban termelt gyümölcsök nagyrésze nem magyar, sőt nem is európai eredetű, hanem távol földről való, a honnan őskori emberek vagy madarak a növények magját hozzánk hozták és földjeinken elhintették, vagy pedig a szél által hozott mag itt nálunk megtermékenyedett. Valamely növényt csak akkor mondunk innen vagy amonnan származónak, ha az ott mesterkéletlenül, emberi kéz bárminemű beavatkozása nélkül, vadon terem, úgy mint a földi eper, a mely mindenhol található, ámbátor ennek megnemesített fajtái is az 1629-ben Angliába bevitt virginiai és az 1715-ben Franciaországba bevitt csilei eper keresztezéséből keletkeztek. A málna Európa enyhébb vidékein és Ázsiában terem vadon. A barackot sokáig arméniai terméknek hitték, pedig Kinából származott át hozzánk és már kétezer év előtt kedvelt gyümölcse volt a rómaiaknak és görögöknek. Az őszi barackot perzsa eredetűnek hitték, míg egy híres botanikus be nem bizonyította, hogy úgy az őszi baracknak, mint a duráncinak Kína az ősi hazája. A cseresznye eredeti termőföldjét a Kaspi-tengerpart vidékére teszik, a

spanyol cseresznyéről pedig azt állítják, hogy az ázsiai madárcseresznye törvényes utóda. A több mint háromszáz fajtájú szilva eredetileg a Kaukázusban és európai Törökországban termelt csak; az ugyanannyi fajtával képviselt hazánkbeli gyümölcs, a körte, az Európa enyhébb vidékeit és Nyugat-Ázsiát valaha nagy területen elborított vadkörtefa-erdőkből terjedt szét; míg a kelet európai birsalma a Kaspi-tengeren és a Kaukázusban otthonos. Már az őskori ember is sok almát fogyasztott, az alma eredeti termőhelyéről azonban semmi bizonyosat sem tudunk, épp ily bizonytalan eredetű a füge is, melyről csak sejtik, hogy a Földközi-tenger vidékéről és Szíriából származott. A szőlő művelése is oly régen ismeretes, hogy igazi hazáját nem tudták megállapítani: Európa délvidéki részét, Algériát, Marokkót és Nyugat-Ázsiát tartják őshazájának, a honnan magvát madarak vitték szét a világ minden részébe és tették lehetővé, hogy mindenütt vadon tenyesszék. A szederfa, vagy ahogy Arany János mondja: eperfa (Feketén bolyngat az eperfa lombja) Európában, a Himalája hegység déli lejtőin és Japánban volt eredetileg otthonos.

Kutya az életmentés szolgálatában. A Csendőrségi Lapokban olvassuk: Számítatlan esetet tudunk már arról, hogy a jól idomított és kitanított kutya, úgy a rendőri nyomozó szolgálatnál, mint az életmentés körül mily előnyösen alkalmazható. Ez utóbbi szolgálatra a svájci havasokon már régebb idő óta sikeresen alkalmazzák is a kutyákat. Laboday Gyula csendőr-örmester, szerednyei őrsparancsnok hasonló esetről értesít bennünket. E hónap 6-án Szerednye községben tűz ütött ki. A tűzoltásnál és vagyonmentésnél való segédkezéshez Laboday őrmester és Szeibel Pál csendőr vonultak ki. Mikor már két egymáshoz közeli épület lángokban állott, Manojla Jánosné többek tiltakozása ellenére az égő házba rohant, hogy bentmaradt ruháit kihozza, de a nagy füst és forróság következtében összeesett. Ezt látva Szeibel csendőr, utána sietett. Vele ment az őrmester kutyája is. A csendőr, miután félkézzel fegyverét fogta, csak félkézzel emelhetette föl az asszonyt, mire a kutya, mintegy segíteni akarván a csendőrnek, a nő szoknyáját ragadta meg s ámbár féloldala erősen megperzselődött és az egyik talpán égési sebeket szenvedett, még sem tágított addig, míg az elájult asszonyt ki nem hozták a lángok közül és meg nem mentették a haláltól.

KÉPÜNKHÖZ.

A Kőszegi-féle mótóros talajművelőgép. Egy kiváló magyar mérnök, Kőszegi nevezetű, egy oly új fajtájú talajművelő gépet talált föl, amelynek révén még a lejtős hegyoldalak fölszántása is sokkal könnyebb, mint igás erővel. Mikor bemutatjuk ezt az új magyar talajművelőgépet, egyúttal örvendünk azon, hogy a magyar embert találékonysága és tudása révén ismét nyereséghez, előnyökhöz jut a magyar mezőgazdaság.

Szerkesztői üzenetek.

P. L., Szabadszállás. 1. A községi vadászterülethez nem tartozó területek birtokosait a törvény nem kötelezi arra, hogy birtokukat tilalmi jelzéssel lássák el. 2. A községi vadászterületnek önálló vadászterületek által körülövezett oly részeihez, amelyekhez más úton hozzáférni nem lehet, a vadászatra jogosultak az idegen vadászterületen át is közlekedhetnek, természetesen oly módon, amely nyilván kizárja azt a szándékot, hogy útközben a vadászatot gyakorolják. Dülöutakon a vadászoknak éppen úgy, mint bárki másnak a közlekedés egészen szabad.

H. J. Előfizetését megkaptuk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908 november 4

Budapesti Központi Vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1'20—1'40 K., helybeli borjúhús 1'08—1'20 K., sertéshús 1'08—1'16 K., szalonna füstölt 1'44—1'88 K., szalonna, olvasztani való 1'32—1'36 K., háj 1'40—1'48 K., sertézsír 1'44—1'48 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1'60—1'80 K., hazai sonka 1'80—2—K. szalámi 3'20—3'60 K.

Baromfi-félék: ———— K., rántani való csirke 1'40—2—K., sütni való csirke 2'40—2'60 K., kacsa, hizott 5—6—K., lud, hizott 6—7—K., pulyka, hizott 6—7—K. páronkint. Vágott hizott liba 1'08—1'30 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1'50—1'60 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek). Buza 24'80—35'20 K. Rozs 19'50 K-tól — K-ig. Árpa 15'90 K-tól 16—K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 16'90—16'30 K. Tengeri 11'60—K. K.

Teavaj: (centrifugált) 2—2'20 K., főzővaj 1'50—1'70 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 10—20 fillér.

Tojás: bácskai 108 —110—K., erdélyi apróbb áru 106—108 K. ládánként (1440 db). Apadt —K., meszes —K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 5'40—6'40 K., rózsás új 6'50—8—K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K., mm.ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7
K.	37—	36'40	35'80	35—	32'40	33'60	32'60	27'20 —

Takarmányvásár. Réti széna 8'40—10'40, muhar 9'—10'40, zsup-szalma 6'60—6'80, alomszalma 4'80—5'10 K.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
zsitvabesenyői Rubinek Gyula,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, BUDAPEST, IX. KERÜLET, ÜLLŐI-UT 25. SZÁM.

77575/IV. — 1908. szám.

Szész-eladási hirdetemény.

A mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok mezőgazdasági szeszgyáraiban előállított szeszből **1000 hl. kontingens finomított szesz folyó évi november hó 23-án délelőtt 11 órakor** Mezőhegyesen a ménesbirtok igazgatóságánál; a gödöllői korona uradalom tápiószentgyörgyi szeszgyarában burgonyából előállított mintegy **700 hl. kontingens szesz pedig folyó évi november hó 24-én délelőtt 10 órakor** Gödöllőn a koronauradalmi igazgatóság hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok alapján megtartandó versenytárgyalás útján eladásra bocsátatik.

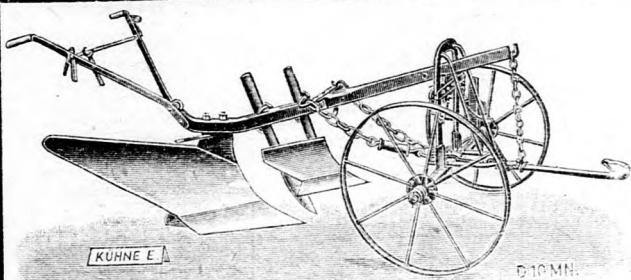
Ajánlattevők felhivatnak, hogy az egykoronás bélyeggel és a részletes feltételekben kitüntetett bánatpénzzel ellátott sajátkezűleg aláírt ajánlatokat, melyeknek borítékára „Ajánlat szeszre” felirandó, az említett határidőig a mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok, illetve koronauradalom igazgatóságánál nyujtsák be, később érkező, valamint a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az eladási részletes feltételek a vezetésem alatt álló miniszteriumban a gazdasági főigazgatónál (IV. 1. ügyosztály) valamint a mezőhegyesi ménesbirtok és a gödöllői koronauradalom igazgatóságánál megszerezhetők és kívánatra megküldetnek.

Budapest, 1908. évi október hó 30-án.

Földmívelésügyi miniszter.

== A „Független Ujság”-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

„Mosoni Drill” sorvetőgépeket, borsajtókat stb. szállit:

„KÜHNE”

mezőgazdasági gépgyár r.-t.

MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.

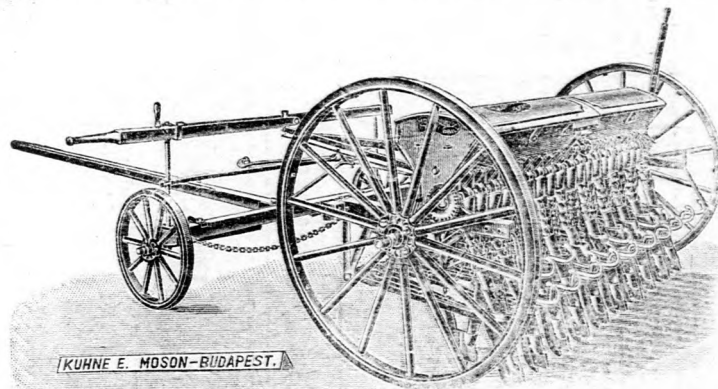
== AZ ŐSZI IDÉNYRE

mindennemű talajmivelőeszközöket:

„Bippart” altalajekéket

„Tornadó” kukoricaszártépőgépeket

és egyéb takarmánykészítőgépeket

Érvényes 1908. október 1-től.

A m. kir. államvasutak téli menetrendje.

Érvényes 1908. október 1-től.

Budapest ny. p. u. — Párkány-Nána.

Allomások	Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.	
	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
Budapest ny. p. u. ind.	336	516	600	64	701	800	92	121	127	127	127	127	127	127	127	127	127	127	127	127
Rákospalota-Ujpest	148	122	152	150	1404	154	116	166	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
Dunakeszi-Alag	551	608	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620	620
Göd	617	637	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639	639
Vác	687	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702	702
Nagyamros-Visegrád	710	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738	738
Nagyamros	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750	750
Esztergom-c-avargözös	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810	810
Párkány-Nána érk.	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820	820

Párkány-Nána — Budapest ny. p. u.

Allomások	Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.	
	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
Párkány-Nána ind.	426	439	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506
Esztergom-c-avargözös	43	51	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542	542
Nagyamros	438	515	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546
Nagyamros-Y-soprád	505	542	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614	614
Vác	585	559	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631	631
Göd	589	610	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642	642
Dunakeszi-Alag	507	547	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622	622
Rákospalota-Ujpest	525	616	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635
Budapest ny. p. u. érk.	600	616	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635

* (Korácsapatak).
 Megjegyzések: + = Csak október és április hónapokban közlekedik.
 * = Nagymaros-Visegrád- és Esztergom-c-avargözös megállóhelyeken a Dunán való átkelést, a hajózást tartama szerinti csavargözösök közvetítik.

Budapest keleti p. u. — Bicske.

Allomások	Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.	
	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
Budapest keleti p. u. ind.	28	1002	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302	1302
Budapest-Kelenföld érk.	625	700	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725	725
Budapest-Kelenföld ind.	647	717	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742
Bicske érk.	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821	821

Bicske — Budapest keleti p. u.

Allomások	Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.	
	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.
Bicske ind.	444	1518	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608
Budapest-Kelenföld érk.	546	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608	608
Budapest-Kelenföld ind.	548	605	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613
Budapest keleti p. u. érk.	616	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635	635

Megjegyzések: * = Vasár- és ünnepnap előtti köznapon közlekedik.
 * = Ezen személyvonatoknál az egy útra szóló azomazados forgalmu menetjegyek érvénytelenek.

Budapest k. p. u. — Hatvan.

Állomások	Tyvszsz II—II	Gy. v. 1502 I—II	Gy. v. 302 I—II	Gy. v. 402 I—II	Sz. v. 320 I—III	Sz. v. 1508 I—III	Sz. v. 408 I—III	Sz. v. 408 I—III	Sz. v. 306 I—II	Sz. v. 310 I—III	Sz. v. 322 I—III	Gy. v. 1504 I—II	Gy. v. 404 I—II	Gy. v. 404 I—II	Sz. v. 312 I—III	Sz. v. 304 I—II	Sz. v. 324 I—III	Sz. v. 326 I—III	Sz. v. 308 I—III	Sz. v. 332 I—III	Sz. v. 314 I—III	Sz. v. 334 II—III	Sz. v. 316 I—III	Sz. v. 328 I—III	Sz. v. 1510 I—II	Sz. v. 406 I—III	V. v. 333 I—III
Bpest k. p. u. ind		650	705	785	740	810	880	912	1004	1280	125	160	215	280	380	300	300	520	555	605	620	700	740	815	845	940	1110
Pécel... ind.					854		912	900	1030	114	221	160	215	315	437	487	705	752	755	711	752	752	820	902	f 918	1027	1204
Gödöllő erk.		783			849		986	986	1030	137	247	283	268	338	410	505	686	686		érk.	738	*Ind.	850	900	941	1053	1283
Gödöllő ind.		734				901	986	986	1082	188		234	29	339	411				6848		749	József-	851	942	1054	1234	
Hatvan erk.	729	806	817	850		949	1021	1021	1122	232		305	330	431	444				738		842	Városló	944		1031	1140	133

Hatvan — Budapest keleti p. u.

Állomások	V. v. 339 I—III	Sz. v. 309 I—III	Sz. v. 319 I—III	Sz. v. 405 I—III	Sz. v. 319a I—II	Sz. v. 307 I—II	Sz. v. 321 I—III	Sz. v. 301 I—II	Sz. v. 401 I—II	Sz. v. 401 I—II	Sz. v. 315 I—III	Sz. v. 323 I—III	Sz. v. 305 I—II	Sz. v. 333 I—III	Sz. v. 1507 I—III	Sz. v. 303 I—II	Gy. v. 403 I—II	Gy. v. 1503 I—II	Sz. v. 303 I—III	Sz. v. 335 I—III	Sz. v. 1507 I—III	Sz. v. 335 I—III	Sz. v. 335 I—III	Sz. v. 335 I—III	Gy. v. 403 I—II	Gy. v. 1503 I—II	Sz. v. 327 I—III
Hatvan ind	285	324	403	403		769	645	769	1133	1145	1287	105	500	652	803	841	903				652	760	760	841	903	1020	1055
Gödöllő erk.	350	425	1524	1524		848	739	848	11208	11223	1116	274	1606	751	838						751	751	751	838	903	1020	1055
Gödöllő ind.	361	427	1554	1554	632	849	740	849			06	341	1606	1812	915	955					1812	82	82	915	955	1020	1055
Bpest k. p. u. erk.	419	448	1554	1554	637	910	845	910			227	48	163	830	845	955					845	915	915	955	1020	1055	1055
	510	530	**555	685	730	950	845	950	1245	1245	155	310	710	800	845	955					845	915	915	955	1020	1055	1055

Megjegyzések: ■ Aszódra indul 69. Csak minden kedden és pénteken közlekedik.

Budapest k. p. u. — Szolnok.

Állomások	Gy. v. 604 I—II	Sz. v. 1708 I—III	Sz. v. 610 I—III	Gy. v. 602 I—II	Gy. v. 504 I—II	Sz. v. 510 I—III	Sz. v. 508 I—III	Sz. v. 514 I—III	Sz. v. 1706 I—III	Sz. v. 514 I—III	Gy. v. 502 I—II	Sz. v. 603 I—III
Budapest k. p. u. ind	720	900	1220	200	225	240	540	825	705	825	915	970
Nagy-Káta ind	830	1057	221	303		458	754	1010	906	1010	1023	1123
Újszász ind	859	1136	310	368	368	547	839	1100	980	1100	1053	1209
Újszász ind	859	1140	312	f 384	357	552	840	1108	951	1108	1054	1211
Szolnok ind	916	1200	340	351	416	620	902	1180	1013	1180	1112	1233

Szolnok — Budapest k. p. u.

Állomások	Sz. v. 513 I—III	T. v. sz. sz. 645 I—III	Sz. v. 1707 I—III	Sz. v. 607 I—III	Sz. v. 507 I—III	Gy. v. 501 I—II	Sz. v. 509 I—III	Gy. v. 503 I—II	Sz. v. 505 I—III	Sz. v. 605 I—III	Sz. v. 1705 I—III	Gy. v. 603 I—II
Szolnok ind	1234	1234	224	305	344	580	425	1138	349	415	446	782
Újszász ind	108	108	247	327	410	557	450	1155	411	438	518	749
Újszász ind	114	114	248	328	412	558	452	1156	414	443	518	750
Nagy-Káta ind	244	244	345	421	511	684	600	1280	504	543	616	826
Budapest k. p. u. ind	500	500	545	615	750	790	880	140	640	725	820	940

Megjegyzések: ■ Ezen személyvonatoknál az egy utra, azelőtt azonos fordálmú menetjegyek érvénytelenek. ○ Csak vasár- és ünnepnapot követő keddre és péntekre közlekedik.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek idei második sorozata folyó évi szeptember 30-án veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben; valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor-utca 12. sz.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet-ly. utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photozinkografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosítottak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítási alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.40.— kor.
Tartalékok	-----	764.780.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

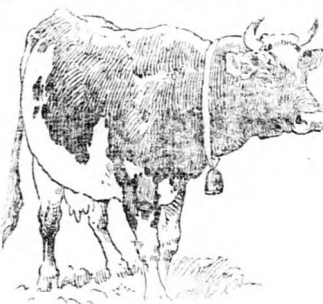
Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegetől nyílik a tűz-, mint a jégkár ellen biztosított tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizetéseleget közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5%-os engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

1900. évi párisi világkiállításon „GRAND PRIX”.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Diätetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. Egy doboz ára 70 fillér.

Több mint 50 éve használatban van a legtöbb istállóban étvágybifány, rossz emésztés gyógyására, a tej javítására és a tejelékenység fokozására.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer'ára, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrassy-út 26. szá u.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földművelésügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Alfa-Separator

Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1908. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legelőkétebb fölözőgépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.